

7.11. 11/5 - 65

Vesilahden Saarelan Köpin-
saaren rautakautisesta rauniokalmistosta
tietöissä löydetyn kirveen KM 16099 löytö-
paikan tarkastus 22. 10 1963. Kertomukseen
kuuluu kaksi karttaliitettä sekä valokuva-
liite, jonka filmit on lueteltu seuraavasti:
30098 - 30099. Ks. myöskin V. Maajoen in-
ventointikertomusta vuodelta 1939, s. 19 -
20.

Rautaisen kirveen löytöpaikka sijaitsee 7 km Vesilahden kirkosta kaakkoon, Mantereenjärven ja Saunaselän välisen niemen kaakkoisrannalla. Aikaisemmin tämä niemi on ollut erillisenä saarena. Löytöpaikka on rautakautista raunioaluetta, josta on selvitys jo V. Maajoen inventointikertomuksessa: Kalmisto on Köpin talon maalla. Maanomistaja on maanviljelijä Ilpo Oksala, os. Köppi. Saarikunta.

Rautakirves oli löytynyt syksyllä 1963 herra Einari Pakkasen huvilan kukkapenkistä, irtomullasta. Tämä multa oli tuotu Köpinsaaren kalmiston kaakkoislaitaa kulkevan tien reunassa olleesta maakasasta, joka oli ajettu siihen Pakkasen huvilalle tulevan tien raivausvaiheessa. Heti kirveen löydyttyä maanviljelijä Oksala ilmoitti tapauksesta Muinaistieteellisen toimikunnan Esihistorialliselle osastolle. Tämän johdosta allekirjoittanut kävi tarkastamassa löytöpaikan edellä mainittuna päivänä.

Aivan viime vuosiin asti Köpinsaari on ollut asumaton laidun- ja peltoaluetta, missä kalmiston rauniot ovat saaneet olla omassa rauhassaan. Kesällä 1963 Köpinsaari sai sitten ensimmäiset asukkaansa Pakkasen perheen ostettua saaren kaakkoislaidasta, peltoalueelta huvilatontin. Sitä varten oli luonnollisesti raivattava Köpinsaaren autotie. Se avattiin Köpinsaaren etelälaitaan, pel-

lon ja metsän rajaan, Maajoen kartoittaman raunioryhmän kaakkois-
laitaan. Maanviljelijä Oksala mainitsi nimenomaan varoneensa vie-
mästä tietä karttaan merkittyjen varmojen raunioiden päälle, mutta
maastossa esiintyviä epävarmoja kivilatomuksia hän ei osannut kier-
tää (Maaajoki oli merkinnyt ne karttaansa katkoviivoituksella). Kun
sitten tietä varten oli avattu ura caterpillarilla kivikkoiseen met-
särinteeseen, osuttiin näihin epävarmoina pidettyihin raunioihin.
Maanviljelijä Oksala ei ollut paikalla tien raivausvaiheessa, joten
hän ei osannut keskeyttää työtä ajoissa. Caterpillarin kuljettaja
taas ei havainnut mitään erikoisempaa maastossa.

Kun allekirjoittanut kävi paikalla, tie oli jo puoliksi valmis,
aukiraivattu. Tien molemmin puolin oli tiealueelta kasattuja kivi-
multa- ja hiekkakasoja. N. 50 metrin pituisella matkalla oli tien
reunoilla paikka paikoin erittäin mustaa nokipitoista maata. Näistä
tuhkakasoista oli otettu myös se kukkamulta, josta kirves myöhemmin
löydettiin. Tien laitoja tarkastaessani löysin kolmesta eri kohdasta
rautakautista keramiikkaa ja kahdesta palanutta luuta. Palanutta ki-
veystä ja nokea oli kaikkialla. Todennäköisesti tien raivausvaihees-
sa oli osuttu juuri Maajoen katkoviivalla merkitsemiin raunioihin,
jotka caterpillari oli sitten työntänyt tiensivuun. Koska tarkastus-
matkani aikana oli erittäin huono sää, mm. maa oli ohuen lumikerroksen
peittämä, ei tien sivuun ajetun mullan seulominen ollut silloin tarkoi-
tuksenmukaista. Tämän johdosta oli suoritettava kesällä 1964 uusi
tarkistusmatka. Sen aikana suoritetuista tutkimuksista on erillinen
kertomus.

Helsingissä 11. 1 -1965

Anna-Liisa Hirviluoto
Anna-Liisa Hirviluoto

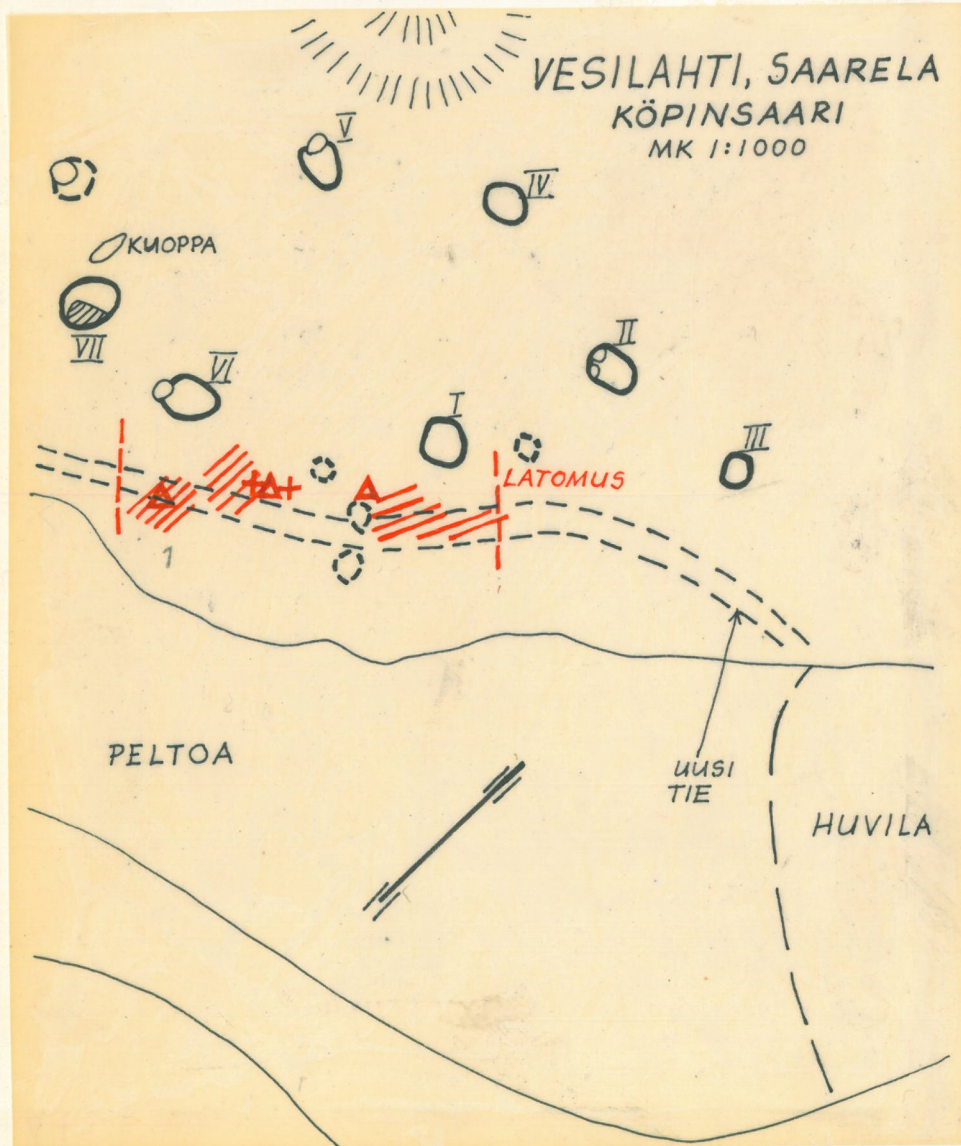
30098

30099

Maanviljelijä oksala seisoo hävityn raunion vieressä (kuvan oikeassa laidassa).

Ristillä murhitystä paikasta löytyi keramiikkaa.

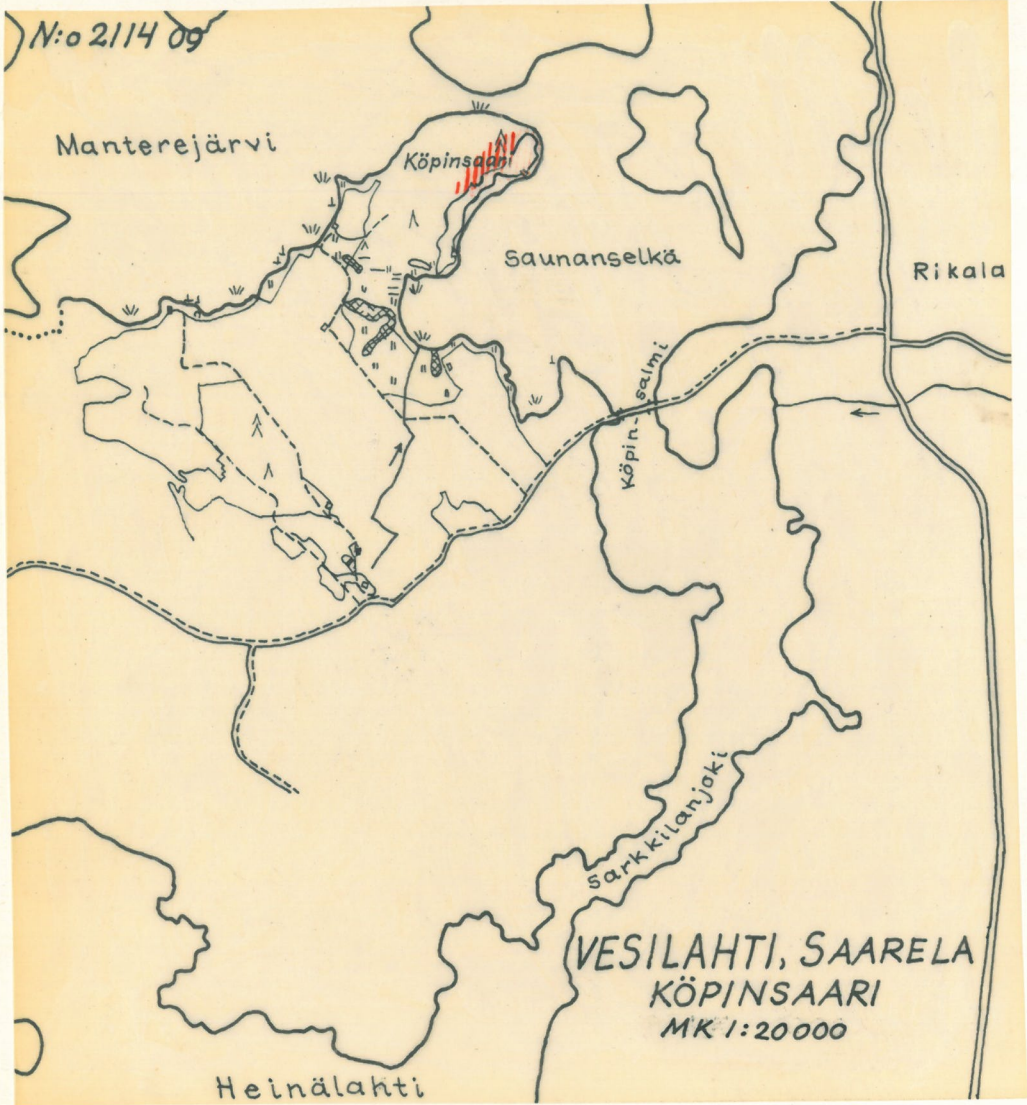
ole Maajoen kartasta.

△ = kerami.

+ = palon luuta

Tie ja löytöpaikat on lisätty karttaan käsivaraisesti.

Käännä →

käämä

